

## ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Τοῦ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Χριστουπόλεως κ. Μακαρίου

Ἐπὶ τῇ ἐορτῇ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ

τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου

Ἐν τῇ ἱερᾷ Μονῇ Βατοπαιδίου, τῇ 25ῃ Μαρτίου/7ῃ Ἀπριλίου 2017

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Μιλήτου κ. Ἀπόστολε,  
Πανοσιολογιώτατε καὶ σεβαστέ μου ἅγιε Καθηγούμενε κ. Ἐφραίμ,  
Πανοσιολογιώτατοι Καθηγούμενοι καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν ἱερῶν  
Ἀγιορειτικῶν Μονῶν,

Ὅσιώτατοι καὶ εὐλαβέστατοι Πατέρες,

Ἀγαπητοὶ προσκυνητές,

Αἰσθάνομαι ὅτι δὲν ἔχω τίς προϋποθέσεις νὰ ὁμιλήσω γιὰ τὸ  
μυστήριον ποὺ τελεσιουργεῖται στὸν Ἅγιον Ὄρος καί, συγκεκριμένα, στὴν  
πανηγυρίζουσα ἱερά αὐτὴ καὶ περίπυστη Μονή, ὅπως πάλαι ποτὲ δὲν  
μπόρεσε νὰ ὁμιλήσει ὁ Μωϋσῆς ἐνώπιον τοῦ τρέμοντος καὶ καπνίζοντος  
Σιναίου Ὄρους, καθὼς καὶ οἱ Ἀπόστολοι ἐν τῷ Θαβωρίῳ, ἐνώπιον τῆς  
Θείας Μεταμορφώσεως.

Καταθέτω μόνον εὐλαβῶς στὴν ἀγάπη σας, κατὰ προτροπὴν τοῦ  
προεστῶτος τῆς πανηγύρεως, Σεβ. Μητροπολίτου Μιλήτου κ. Ἀποστόλου  
ὡς καὶ τοῦ ἁγίου Καθηγουμένου, μία ἐοραστικὴ σκέψη, σκέψη  
κατανύξεως, γιὰ τὸ σημερινὸ θεομητορικὸ γεγονός.

Ἡ ἐορτὴ αὐτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ συνιστᾷ τὴν πρώτην λειτουργίαν  
στὸν καιρὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ὅπως στὴν κάθε Θείᾳ Λειτουργίᾳ ἔχομε  
σάρκωση τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ γίνουν οἱ πιστοὶ, μετὰ  
Θείᾳ Μετάληψιν, σύσσωμοι καὶ σὺναιμοι τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ, κατὰ τὸν

ἵδιο τρόπο ἡ πρώτη ἀγγελικὴ λειτουργία εἶναι αὐτῇ τοῦ Γαβριὴλ, τοῦ «φθεγξαμένου τῇ Παρθένῳ τὸ Χαῖρε», διότι «σὺν τῇ φωνῇ ἐσαρκοῦτο ὁ ὅλων Δεσπότης». Τότε, ἀρρήτως καὶ ὑπερφυῶς, ἐπιτελέστηκε ἡ πρώτη σάρκωση καὶ αὐτὸ τὸ ὁποῖο βιώνουμε καθημερινῶς στὴ Θεία Λειτουργία δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ μία ἐπανάληψη τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, μία ἐπανάληψη τῆς σαρκώσεως τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ· εἶναι τὸ γεγονός κατὰ τὸ ὁποῖο, «σὺν τῇ φωνῇ» τοῦ τελούντος τῇ Θείᾳ Λειτουργίᾳ ἐπισκόπου, «σαρκοῦται ὁ τὸν ὅλων Δεσπότης».

Τὸ μυστήριον αὐτὸ τῆς σαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου ὅχι μόνον φανερῶνεται, ἀλλὰ καὶ πραγματώνεται. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖο ἦταν «ἀποκεκρυμμένον ἀγγέλοις τε καὶ ἀνθρώποις», σήμερα ἀποκαλύπτεται. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖο μόνον ὡς σχέδιον ὑπῆρχε στὸν οὐρανόν, γίνεται ἔργον καὶ πραγματικότητα. Ὁ Ἄσαρκος σαρκώνεται. Ὁ Ἀχρονὸς εἰσέρχεται στὸ χρόνο. Ὁ Ἄναρχος ἄρχεται. Τὰ ἐπίγεια συγχορεύουν μὲ τὰ οὐράνια. Ὁ Θεὸς γίνεται κοινωνὸς τῆς ἀνθρώπινης φύσεως, γιὰ νὰ γίνουμε ἡμεῖς «κοινωνοὶ θείας φύσεως»<sup>1</sup>. Μυστήριον τὸ γεγονός τῆς σαρκώσεως! Στὸ δοξαστικὸ τῶν ἀποστίχων τοῦ Ἑσπερινοῦ ἀκούσαμε τὸν ὑμνογράφον νὰ λέγῃ: «Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια! Ὁ μυστήριον! Ὁ τρόπος τῆς κενώσεως ἄγνωστος, ὁ τρόπος τῆς συλλήψεως ἄφραστος».

Ὅπως ἤδη προανέφερε ὁ προεξάρχων τῆς Πανηγύρεως, ὁ περίνους καὶ σεβάσμιος Ἱεράρχης τῆς Κωνσταντινουπολίτιδος Ἐκκλησίας, Σεβ. Μητροπολίτης Μιλήτου κ. Ἀπόστολος, τὸ γεγονός τοῦ Εὐαγγελισμοῦ γιὰ ὅλους ἐμᾶς σήμερα, γιὰ τὸν Γέροντα Ἐφραίμ καὶ τὴν ἀδελφότητα, γιὰ τοὺς προσκυνητὲς, καὶ πρωτίστως γιὰ τὸν Πατριάρχη μας, ἔχει ἰδιαίτερη σημασία, γιατί ταυτίζεται μὲ τὴ μεγάλη καὶ ἱστορικὴ ἀποκατάστασις τῆς

---

<sup>1</sup> Β΄ Πέτρ. 1, 14.

Ἰερᾶς Μονῆς Βατοπαιδίου. Θὰ μπορούσαμε διαφορετικά νά ποῦ με ὅτι σήμερα ἐορτάζουμε «διπλῆς χαρᾶς εὐαγγέλια».

Θέλω ὅμως, πατέρες καί ἀδελφοί, νά ὑπογραμμίσω ὅτι τὸ σημαντικό σέ ὅλη αὐτή τήν ὑπόθεση τοῦ πόνου καί τοῦ σταυροῦ εἶναι ὅτι ἡ δοκιμασία μᾶς ἔνωσε ὅλους καί μᾶς κατέστησε ὁμόψυχους καί ὁμοκάρδιους, γεγονός πού μόνον ὡς σημεῖο τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ μπορεῖ νά ἐρμηνευτεῖ. Διότι, ὅπου ὑπάρχει ὁ διάβολος, ὑπάρχει διχόνοια. Ὅπου, ὅμως, ὑπάρχει ὁ Θεός, ἐκεῖ ὑπάρχει ἀγάπη καί ἐνότητα.

Εἶναι γεγονός ὅτι ἡ ψυχὴ στενάζει δίχως Θεό. Ὁ Νυμφίος, «ὁ ὡραῖος κάλλει παρά τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων»<sup>2</sup>, τὸν ὁποῖο σέ μερικές ἡμέρες θὰ προσκυνήσουμε, μᾶς ἀναζωογονεῖ, γιατί εἶναι ὁ μόνος ζωοδότης. Ὁ ἄνθρωπος ζεῖ μόνο κοντά στό Θεό καί, παρότι εἶναι λίγος, γίνεται πολὺς καί, ἐνῶ εἶναι μικρός, γίνεται μέγας. Ἀπογοητεύεται κάποιες φορές ἀπό ὅλα, ἀλλά τελικά δέν χάνεται, γιατί στρέφεται πρὸς τὸ Χριστό καί πιστεύει καρδιακά ὅτι Αὐτός εἶναι ἡ μόνη λύση τῆς ζωῆς μας. Πολλές φορές χάνουμε τίς ἐλπίδες μας στοὺς ἀνθρώπους καί συνειδητοποιοῦμε τότε ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ὁ μόνος πού μᾶς ἀπέμεινε. Κάνουμε τὸν ἐσωτερικό μας διάλογο καί λέμε: «Ἐχω τὸ Χριστό προστασία πού μέ ἀνορθώνει. Μπορεῖ οἱ ἄνθρωποι νά μέ ἀδικήσουν. Μπορεῖ νά μέ συκοφαντήσουν. Μπορεῖ τελικῶς στή ζωὴ μου νά ἀποτύχω παταγωδῶς, ἀλλὰ μέσα ἀπὸ τὴν ἀποτυχία μου θὰ γνωρίσω τὸ Θεό. Κι αὐτό θὰ εἶναι ἡ δόξα μου καί ἡ τιμὴ μου». Εἶναι ἐπιτυχία τῆς ζωῆς μας ὅτι τελικά γνωρίζουμε τὸ Θεό μέσα ἀπὸ μιὰ θλίψη, μιὰ δοκιμασία, μέσα ἀπὸ τὴν κατασυκοφάντηση, τὴ δίωξη καί τὸν πόνο. Μέσα σ' αὐτὴ

---

<sup>2</sup> Ψαλμ. 44, 3.

τήν δύσκολη, ἐ πίπονη καί ὁ δυνηρή κατάσταση στρεφόμαστε πρὸς Αὐτόν, τὸ Χριστό, καί αἰσθανόμαστε ὅτι Αὐτός ἔχει τήν ἀγάπη πού μᾶς λείπει. Ἔτσι, ἡ ἀποτυχία καί ἡ ἀπόγνωση μποροῦν νά μετατραποῦν σέ προνόμια καί οἱ δυσκολίες μποροῦν νά γίνουν εὐκολίες, πού θά μᾶς ἀνοίξουν τὸ δρόμο γιὰ τὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

Ἡ δοκιμασία τὴν ὁποία πέρασε τὸ μοναστήρι καί, στοῦ ὀνόματος τοῦ μοναστηριοῦ, ὁ ἱερός θεσμός τοῦ Μοναχικοῦ Πολιτεύματος, πολλές φορές μᾶς ὁδήγησε στοῦ συμπέρασμα ὅτι οἱ ἄνθρωποι μποροῦν νά μᾶς ἀδικήσουν, νά μᾶς συκοφαντήσουν, νά μᾶς χτυπήσουν ἄδικα καί ἀλύπητα, νά μᾶς στερήσουν πολλά σ' αὐτὴ τὴ ζωὴ, ἀλλὰ τὸ θάνατο δέν μπορεῖ νά μᾶς τὸν στερήσει κανεὶς. Κι ὅταν συνειδητοποιήσουμε ὅτι δέν ὑπάρχει τίποτα πιά γιὰ μᾶς, τότε, κοντὰ στοῦ Θεοῦ, νιώθουμε χαρὰ καί δέν μᾶς ἀγγίζει ἡ ἀνθρώπινη ἀπογοήτευση καί ἡ ψυχικὴ κατάθλιψη. Ὁ Χριστὸς μᾶς διδάσκει καί τὸ ἥθος τοῦ μοναχικοῦ πολιτεύματος μᾶς ἐμπνέει μὲ ποιοῦ τρόπο νά ζοῦμε μὲ τὴ δυσκολία μας καί, τὴν ἴδια στιγμή, ἡ καθημερινότητά μας νά μὴ χάνει τὴν ὁμορφιά της· πῶς νά ζοῦμε μὲ τὸν πόνο, ἀλλὰ μέσα μας νά ἔχουμε χαρὰ καί εὐρίνη ἢ πῶς, ἐνῶ εἴμαστε ἀσθενεῖς, νά νιώθουμε ἐσωτερικὴ πληρότητα καί νά μὴ φοβούμαστε τὸ θάνατο.

Αὐτὲς οἱ μεγάλες βιωματικὲς ἀλήθειες ἐξήλθαν ὡς «μύρον εὐωδιάζον» ἀπὸ τὴν ἀδελφότητα καί τὸν ἡγουμένο, κατὰ τὸ δύσκολο καί ζοφερό αὐτὸ διάστημα τῆς δοκιμασίας. Κάποιοι παραπλανητικῶς ὁδήγησαν στοῦ σκότος, ἀλλὰ ἐμεῖς ἀπὸ τὴν ἀδελφότητα εἶδαμε φῶς. Κάποιοι μιλοῦσαν μὲ φθόνο, ἀλλὰ ἐμεῖς λαμβάναμε ἀπὸ τὸ Γέροντα καί τοὺς πατέρες καλοσύνη καί συγχώρηση. Κάποιοι πάλι ἔδειξαν μίσος, ἀλλὰ ἐσεῖς ἀπαντούσατε μὲ ἀγάπη.

Ὁ Ἅγιος Σιλουανὸς ὁ Ἀθωνίτης ἔλεγε: «Υπάρχει ἡ ἐπιθυμία τοῦ ἀνθρώπου γιὰ τὸν Θεό, μόνο ἐπειδὴ ὑπάρχει πρῶτα ἡ ἐπιθυμία τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν ἄνθρωπο»<sup>3</sup>. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἡ ἀναζητήση τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο ἐπιτελεῖται μὲ ἕνα παράδοξο καὶ θαυμαστὸ τρόπο: Ὁ Θεὸς μὲ βρίσκει, μὲ τὴν προϋπόθεση ὅτι ἐγὼ ἐμπιστεύομαι τὸν ἐαυτὸ μου στὰ χέρια Του, ἐγκαταλείπω τὸ θέλημά μου καὶ ἀπαλλάσσομαι ἀπὸ μέριμνες καὶ φροντίδες. Ὁ Θεὸς ἐπέβλεψε, λοιπόν, ἐπὶ τὴν ἀδελφότητα γιὰ μία ἀκόμη φορά.

Δόξα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱ ὦ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι.

Συγχαίρω τὸν πανοσιολογιώτατο Καθηγούμενο Γέροντα Ἐφραίμ καὶ σύμπασα τὴν ἀδελφότητα γιὰ τὸ ἥθος ποὺ ἐπέδειξαν ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα καθὼς καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη τους στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Σᾶς παρακαλῶ μάλιστα θερμῶς νὰ συνεχίσετε νὰ ἐπιδεικνύετε αὐτὸ τὸ ἀγαπητικὸ ἥθος. Νὰ συνεχίσετε τὸ πνευματικὸ σας ἔργο, τὸ ὁποῖο προσβλέπει στὴ δόξα τοῦ Θεοῦ καὶ ὄχι στὴ δόξα τῶν ἀνθρώπων. Ὃταν ὁ ἄνθρωπος προχωρεῖ στὰ πνευματικά, χωρεῖ μέσα του ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα γιὰ τὴν ὁποία προσεύχεται, ὅπως ὁ Χριστὸς στὴ Γεθσημανή. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἀγαπᾷ δείχνει ὅτι γνώρισε τὸ Θεό, διότι ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη.

Ἡ Παναγία μας, ἀπὸ τὴν πολλή της ἀγάπη πρὸς τὸ Θεό, δὲν ἐμπιστεύτηκε τὸ θέλημά της ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ ἔτσι ἔγινε τὸ θαῦμα. Καὶ τὸ κάθε θαῦμα ποὺ ζοῦμε εἶναι ἀποτέλεσμα πίστεως καὶ ἀγάπης, ὅπως ἀκριβῶς ζήσαμε αὐτὲς τὲς ἡμέρες ἕνα ζωντανὸ θαῦμα, μετὰ τὴν ἀθωωτικὴ γιὰ τὴν Μονὴ ἀπόφαση τῆς Ἑλληνικῆς Δικαιοσύνης.

Σεβασμιώτατε, Πατέρες καὶ ἀδελφοί

---

<sup>3</sup> π. Μαξίμου Ἐγκέρ, «Κράτα τὸν νοῦ σου στὸν Ἄδη... Ὁ Ἅγιος Σιλουανὸς καὶ ἡ ἐλπίδα τῆς Βασιλείας», Ἐκδόσεις Ἐν Πλῶ, 1η ἔκδοση, Ἀθήνα 2009, σελ. 61.

Στό στιχηρό τοῦ μικροῦ ἐσπερινοῦ τῆς ἐορτῆς ἀναφέρεται ὅτι ὁ «Ἄρχων τῶν ἄνω Δυνάμεων, ὁ Γαβριὴλ καταπτὰς, τὴν Παρθένον ἀσπάζεται, χαῖρε λέγων ὄχημα, καθαρὸν τῆς Θεότητος». Ἐγκαρδίως κι ἐγὼ σὰς κατασπάζομαι, εὐχαριστώντας γιὰ τὴν ἀγάπη καὶ τὴ φιλοξενία, χαίρων δὲ καὶ ἀγαλλόμενος εὖχομαι νὰ ἔχετε τὴν μητρικὴ προστασία τῆς Παναγίας μας στὴν καθημερινή, μοναχικὴ σας δολιχοδρομία καὶ πλούσια τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ στὰ ἔργα σας, τοῦ ζωντανοῦ Θεοῦ τῆς πίστεώς μας, στὸν ὁποῖο πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.